

Άσκηση Ακοής – Σολφέζ – Ρυθμική Αγωγή II

Εαρινό Εξάμηνο 2026
ΤΜΕΤ, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας

Μάθημα 4^ο

Μόνικα Ανδριανοπούλου

1α.Τρόποι

(βλ. και μελωδικές σημειώσεις «Άσκηση ακοής – σολφέζ – ρυθμική αγωγή II», σ.7)

Κύκλος 5ών από το φα
&
Οι τρόποι.

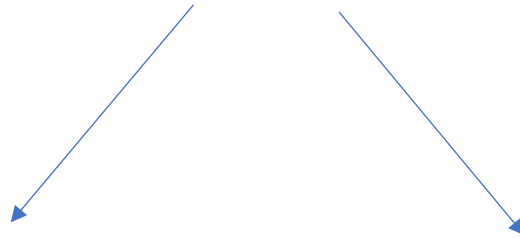
F - C - G - D - A - E - B
λύδιος ιώνιος μιξολύδιος δώριος αιόλιος φρύγιος λόκριος

1β. Τρόποι

(βλ. και μελωδικές σημειώσεις «Άσκηση ακοής – σολφέζ – ρυθμική αγωγή II», σ.7)

-Εύκολος τρόπος απομνημόνευσης της δομής κάθε τρόπου:

‘Μείζονες’ τρόποι:

- Λύδιος (F): Σαν τη μείζονα, με 4↑
- Ιωνικός (C): Σαν τη μείζονα
- Μιξολύδιος (G): Σαν τη μείζονα, με 7↓

‘Ελάσσονες’ τρόποι:

- Δωριός (D): Σαν την φυσ. ελάσσονα, με 6↑
- Λιολικός (A): Σαν τη φυσ. ελάσσονα
- Φρύγιος (E): Σαν τη φυσ. ελάσσονα, με 2↓
- Λόκριος (B): Σαν τη φυσ. ελάσσονα, με 2↓, 5↓

1γ. Τρόποι: κατασκευή από κοινή βάση ρε
(βλ. και μελωδικές σημειώσεις «Άσκηση ακοής – σολφέζ – ρυθμική αγωγή II», σ.9)

Οι 7 τρόποι ως κλίμακες-
εξάσκηση 'κατασκευής' των τρόπων

-Βάλτε τις απαραίτητες αλλοιώσεις στην κλίμακα ώστε να προκύψει ο τρόπος που ζητείται κάθε φορά:

The image displays seven musical staves, each representing a mode of the Dorian scale. Each staff begins with a treble clef and a key signature of one flat (B-flat). The notes are: D4, E4, F4, G4, A4, Bb4, C5, D5. The modes are labeled as follows:

- Λύδιος (Dorian): Dorian mode, starting on D.
- Ιωνικός (Ionian): Ionian mode, starting on D.
- Μιξολύδιος (Mixolydian): Mixolydian mode, starting on D.
- Δώριος (Lydian): Lydian mode, starting on D.
- Αιολικός (Aeolian): Aeolian mode, starting on D.
- Φρύγιος (Phrygian): Phrygian mode, starting on D.
- Λόκριος (Locrian): Locrian mode, starting on D.

1δ.Τρόποι: ακουστική αναγνώριση

Νίκος Κυπουργός, *Κηποθέατρο:*

Πλένω στο κρύο ρέμα

<https://www.youtube.com/watch?v=gL8cDI-MzGk>

(2α.Εργασία εβδομάδος 3^{ου} μαθήματος - Dictée, άσκηση 1)

	$1 > 1\# > 2$
	$2 > 2\# > 3$
	$3 > 4$
	$4 > 4\# > 5$
	$5 > 5\# > 6$
	$6 > 6\# > 7$
	$7 > 1$
	$1 > 7$
	$7 > 7b > 6$
	$6 > 6b > 5$
	$5 > 5b > 4$
	$4 > 3$
	$3 > 3b > 2$
	$2 > 2b > 1$

(2β.Εργασία εβδομάδος 3^{ου} μαθήματος - Dictée, άσκηση 1)
Τραγούδι (βλ.μπλε πίνακα) με βάση το σι

10.	$1 > 1\# > 2$
7.	$2 > 2\# > 3$
9.	$3 > 4$
2.	$4 > 4\# > 5$
11.	$5 > 5\# > 6$
13.	$6 > 6\# > 7$
5.	$7 > 1$
12.	$1 > 7$
3.	$7 > 7b > 6$
8.	$6 > 6b > 5$
6.	$5 > 5b > 4$
14.	$4 > 3$
1.	$3 > 3b > 2$
4.	$2 > 2b > 1$

1. $3 > 3b > 2$
2. $4 > 4\# > 5$
3. $7 > 7b > 6$
4. $2 > 2b > 1$
5. $7 > 1$
6. $5 > 5b > 4$
7. $2 > 2\# > 3$
8. $6 > 6b > 5$
9. $3 > 4$
10. $1 > 1\# > 2$
11. $5 > 5\# > 6$
12. $1 > 7$
13. $6 > 6\# > 7$
14. $4 > 3$

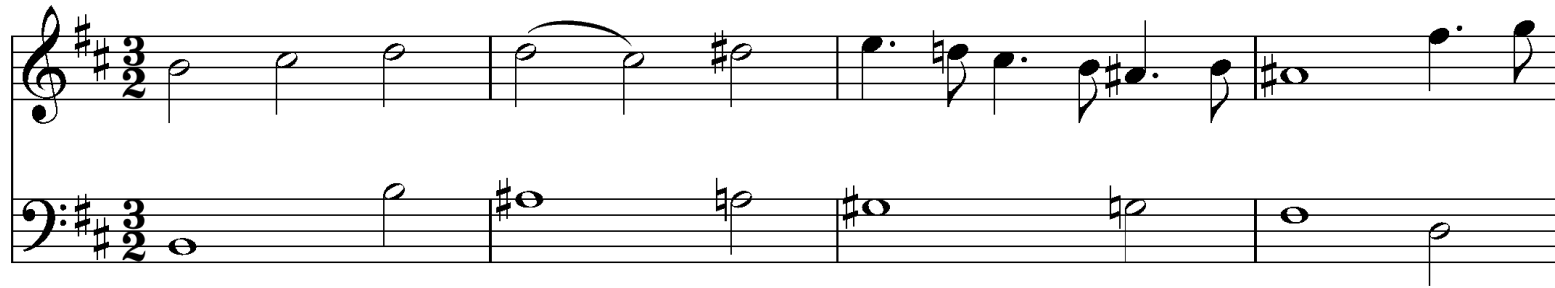
2γ. Χρωματική κίνηση: Δίφωνο dictée - solfège:
(Μελωδικές σημειώσεις «Άσκηση ακοής – σολφέζ – ρυθμική αγωγή II», σ.31)

H.Purcell (1659-1695)

Διδώ και Αινείας

Ο Θρήνος τής Διδούς

(αρχική τον.: σολ-)

<https://www.youtube.com/watch?v=JIKInTJKuZM>

Teodor Currentzis, conductor – Simone Kermes, singer – MusicAeterna

2δ.Χρωματική κίνηση (βάση: ρε) Τραγούδι

Σοπράνο:

 = οι νότες τής κλίμακας
 , χωρίς σύζευξη = οι χρωματικοί φθόγγοι

Χρωματική κλίμακα στη ρε

I (V)⁷ ii (V)⁷ iii (V)⁷ IV (V)⁷ V (V)⁷ vi (V)⁷ VII V⁷ İ

I iii (V)⁷ IV iv I 5^b IV iv I i V 6 3^b I

2ε. Μελωδίες με χρωματική κίνηση: Mozart *Serenade*, K.239
(βλ. και μελωδικές σημειώσεις «Άσκηση ακοής – σολφέζ – ρυθμική αγωγή II», σ.25)

2.Mozart (1756-1791)
Serenade, K.239

The image displays a musical score for a single melodic line in treble clef. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 2/4. The melody begins with a series of eighth notes: F#4, G4, A4, B4, C5, D5, E5, F#5. A slur covers the first four notes. The fifth note, G5, is marked with a first ending bracket labeled '1.'. The melody then continues with a chromatic descent: F#5, E5, D5, C5, B4, A4, G4, F#4. A second ending bracket labeled '2.' covers the final four notes (B4, A4, G4, F#4). The piece concludes with a double bar line.

3α. Τονικές μελωδίες
(V7): Haydn, Bach
(βλ. και μελωδικές
σημειώσεις «Άσκηση
ακοής – σολφέζ –
ρυθμική αγωγή II», σ.21)

4. Haydn (1732-1809)
Divertimento

Etwas lebhaft

Fine *D.C.*

5. Bach (1685-1750)
Brandenburg Concerto No. 2, III

Allegro assai

Allegro assai

3β. Μελωδία Μικρής Νυχτερινής μουσικής & αρμονικό υπόβαθρο Η V7 σε διαφορετικές θέσεις

W.A.Mozart (1756-1791)
Eine kleine Nachtmusik, K.525 (1787)

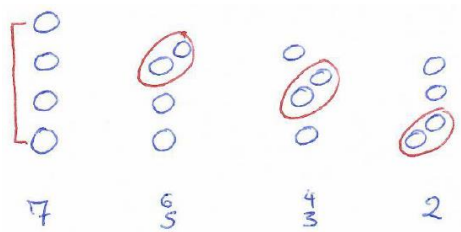
Allegro

f I V⁷

I V₃⁴ I V₃⁴

I V₃⁴ I⁶ V₅⁶ I V₃⁴ I⁶ *p* V⁷ vi ii⁶ V⁷

I⁶ V I V⁷ vi ii⁶ V⁷ I

3γ.Αρμονία: V/V, ή (V)V, ή DD (και - συγκοπές!)
Παράδειγμα ρεπερτορίου

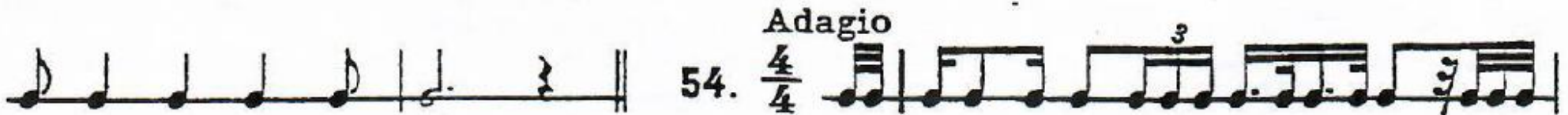
Mozart
Eine Kleine Nachtmusik
K. 525

βλ. μμ. 21-27

The image displays a musical score for Mozart's 'Eine Kleine Nachtmusik', K. 525, specifically measures 14 through 27. The score is arranged in two systems, each with four staves. The first system (measures 14-20) features a treble clef on the top two staves and a bass clef on the bottom two. It includes dynamic markings such as *mf*, *p*, and *cresc.*, along with trills and slurs. The second system (measures 21-27) continues the piece, showing a variety of rhythmic patterns and chordal textures. A speaker icon is visible in the bottom left corner of the page.

4. Ρυθμός: συγκοπές
Ρυθμικές ασκήσεις Jersild 53, 55

Allegro

(5α. Τρόποι και τονική αρμονία: «Φρύγια πτώση»)

4. Φρύγια πτώση

The musical score is written in 4/4 time with a key signature of two flats (B-flat and E-flat). It consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The treble staff contains a sequence of chords: a triad of G2, B-flat2, and D3 in the first measure; a dyad of G2 and B-flat2 in the second measure; a triad of G2, B-flat2, and D3 in the third measure; a triad of G2, B-flat2, and D3 in the fourth measure; a dyad of G2 and B-flat2 in the fifth measure; a triad of G2, B-flat2, and D3 in the sixth measure; and a triad of G2, B-flat2, and D3 in the seventh measure. The bass staff contains a sequence of notes: G2 in the first measure; B-flat2 in the second measure; D3 in the third measure; G2 in the fourth measure; B-flat2 in the fifth measure; D3 in the sixth measure; and G2 in the seventh measure. An annotation '(ημιτόνιο: 'φρύγια' πτώση)' with an arrow points to the G2 note in the seventh measure of the bass staff.

i

iv

V

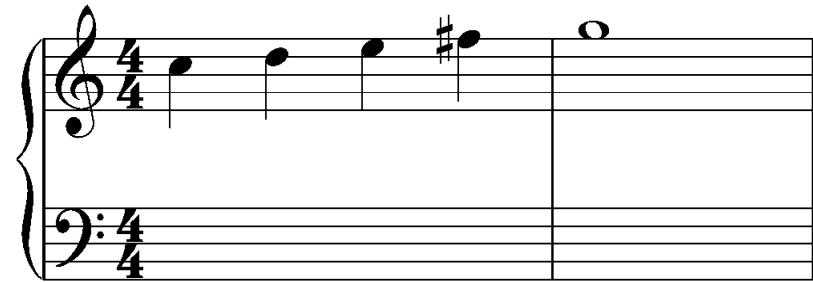
i

iv⁶

V

(Μισή πτώση)

5β.(Τρόποι και αρμονία: Μελωδική κίνηση που παραπέμπει σε λύδιο τρόπο)

5γ.Αρμονία: V/V, ή (V)V, ή DD

I V⁶ I V/V₃⁴ V

5δ.Αρμονία: V/V, ή (V)V, ή DD.

Αρμονική διαδοχή

(βλ. και μελωδικές σημειώσεις «Άσκηση ακοής – σολφέζ – ρυθμική αγωγή II», σ.41)

5.V/V

The first system of musical notation consists of two staves, treble and bass clef, in a key signature of two flats (B-flat and E-flat) and common time (C). The treble staff contains four measures of chords: a triad of G4, Bb4, and D5; a triad of G4, Bb4, and D5; a triad of G4, Bb4, and D5; and a triad of G4, Bb4, and D5. The bass staff contains four measures of single notes: G2, Bb2, D3, and G2.

The second system of musical notation consists of two staves, treble and bass clef, in a key signature of two flats (B-flat and E-flat) and common time (C). The treble staff contains four measures of chords: a triad of G4, Bb4, and D5; a triad of G4, Bb4, and D5; a triad of G4, Bb4, and D5; and a triad of G4, Bb4, and D5. The bass staff contains four measures of single notes: G2, Bb2, D3, and G2.

Ότι είναι τα μάτια για το σώμα, είναι ο νους για την ψυχή.

(*Άγ. Ιωάννης Χρυσόστομος*)

Είμαστε εις το «εμείς» κι όχι εις το «εγώ».

(*Μακρυγιάννης*)

Une Allée du jardin de Monet, Giverny (1902)
by [Claude Monet](#).